

REGERINGSKANSLIET

Remiss

Ju2016/06276/L1

2016-09-09

Justitiedepartementet

Enheten för fastighetsrätt och associationsrätt

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen Registraturet	
Ink.	2016-09-20
Dnr:	110-1406/2016
Till:	RT

Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Remissinstanser:

1. Justitieombudsmannen
2. Kammarrätten i Sundsvall
3. Förvaltningsrätten i Stockholm
4. Arbetsdomstolen
5. Arbetsgivarverket
6. Bolagsverket
7. Diskrimineringsombudsmannen
8. Domstolsverket
9. Finansinspektionen
10. Justitiekanslern
11. Kammarkollegiet
12. Konkurrensverket
13. Kommerskollegium
14. Medlingsinstitutet
15. Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
16. Regelrådet
17. Statskontoret
18. Tillväxtverket
19. Verket för innovationssystem (Vinnova)
20. Handelshögskolan i Stockholm
21. Kungl. Tekniska Högskolan, avd. Genus, organisation och ledning
22. Lunds universitet (Juridiska institutionen)
23. Uppsala universitet (Juridiska institutionen)
24. Borgholms kommun
25. Eslövs kommun
26. Fagersta kommun
27. Göteborgs kommun

28. Helsingborgs kommun
29. Hässleholms kommun
30. Kalix kommun
31. Karlstads kommun
32. Kramfors kommun
33. Kungälv kommun
34. Mjölby kommun
35. Norrköping kommun
36. Norrtälje kommun
37. Oskarshamns kommun
38. Sala kommun
39. Sigtuna kommun
40. Sollefteå kommun
41. Staffanstorps kommun
42. Stockholms kommun
43. Söderhamns kommun
44. Torsby kommun
45. Trelleborgs kommun
46. Trollhättans kommun
47. Umeå kommun
48. Uppsala kommun
49. Vallentuna kommun
50. Vetlanda kommun
51. Vänersborgs kommun
52. Årjängs kommun
53. Åtvidabergs kommun
54. Dalarnas läns landsting
55. Kalmar läns landsting
56. Stockholms läns landsting
57. Västernorrlands läns landsting
58. Sveriges Kommuner och Landsting
59. Aktiemarknadsbolagens förening
60. ATS Finans AB
61. Business and Professional Women Sweden
62. FAR
63. Fastigo
64. Finansbolagens förening
65. Fondbolagens förening
66. Fredrika Bremer Förbundet
67. Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden
68. Företagarförbundet Fria Företagare
69. Företagarna
70. Institutionella ägares förening för regleringsfrågor på aktie-
marknaden

71. Kollegiet för svensk bolagsstyrning
72. Kooperativa Förbundet (KF)
73. KvinnorKan
74. Lantbrukarnas Riksförbund (LRF)
75. Ledarna
76. Nasdaq OMX Stockholm AB
77. Nordic Growth Market NGM AB
78. Kommunala Företagens Samorganisation (KFS)
79. Kooperationens Förhandlingsorganisation
80. Landsorganisationen i Sverige
81. Nationella sekretariatet för genusforskning
82. Näringslivets Regelnämnd NNR
83. Privattjänstemannakartellen PTK
84. Sjunde AP-fonden
85. Stiftelsen Allbright
86. Stockholms Handelskammare
87. StyrelseAkademien
88. Svenska Bankföreningen
89. Svenska Fondhandlareföreningen
90. Svenska Riskkapitalföreningen (SVCA)
91. Svensk Försäkring
92. Svensk Handel
93. Svenskt Näringsliv
94. Sveriges advokatsamfund
95. Sveriges Akademikers Centralorganisation
96. Sveriges Aktiesparares Riksförbund (Aktiespararna)
97. Sveriges Kvinnolobby
98. Tjänstemännens Centralorganisation

Myndigheter under regeringen är skyldiga att svara på remissen. En myndighet avgör dock på eget ansvar om den har några synpunkter att redovisa i ett svar. Om myndigheten inte har några synpunkter, räcker det att svaret ger besked om detta.

För andra remissinstanser innebär remissen en inbjudan att lämna synpunkter.

Råd om hur remissyttranden utformas finns i statsrådsberedningens promemoria *Svara på remiss - hur och varför* (SB PM 2003:2). Publikationen kan hämtas från regeringens webbplats www.regeringen.se

Remissvaren i tre exemplar ska ha kommit in till Justitiedepartementet senast den 25 november 2016.

Vi är mycket tacksamma om ni även skickar ert remissvar med e-post till ju.L1@regeringskansliet.se. Ange då diarienummer Ju2016/06276/L1

och remissinstansens namn i rubriken på e-postmeddelandet. Det elektroniska yttrandet bör lämnas i word-format.

Eventuella frågor besvaras av Thomas Edling, 08-405 55 86,
thomas.edling@regeringskansliet.se.

Jacob Aspegren
Ämnesråd

Kopia till
Riksdagens utredningstjänst
Fritzes kundservice, 106 47 Stockholm

Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser

Ds 2016:32

Regeringskansliet
Justitiedepartementet

Ds 2016:32

Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser

REGERINGSKANSLIET

Justitiedepartementet

SOU och Ds kan köpas från Wolters Kluwers kundservice.
Beställningsadress: Wolters Kluwers kundservice, 106 47 Stockholm
Ordertelefon: 08-598 191 90
E-post: kundservice@wolterskluwer.se
Webbplats: wolterskluwer.se/offentligapublikationer

För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Wolters Kluwer Sverige AB
på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Svara på remiss – hur och varför

Statsrådsberedningen, SB PM 2003:2 (reviderad 2009-05-02).

En kort handledning för dem som ska svara på remiss.

Häftet är gratis och kan laddas ner som pdf från eller beställas på regeringen.se/remisser

Omslag: Regeringskansliets standard

Tryck: Elanders Sverige AB, Stockholm 2016

ISBN 978-91-38-24494-4

ISSN 0284-6012

Innehåll

Sammanfattning	3
1 Författningsförslag.....	5
1.1 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	5
1.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda.....	11
1.3 Förslag till förordning om ändring i aktiebolagsförordningen (2005:559)	12
2 Allmänna utgångspunkter.....	13
3 Den internationella utvecklingen	15
4 Gällande rätt.....	19
5 Vilka bolag bör omfattas av regeln om jämn könsfördelning?.....	21
5.1 Börsbolag?	21
5.2 Statligt ägda bolag?	23
5.3 Kommunalt ägda bolag?	23
5.4 Europabolag?.....	26
6 Vilka styrelseledamöter bör omfattas av regeln om könsfördelning?.....	27

6.1	Styrelseledamöter utsedda av bolagsstämman och på annat sätt?	27
6.2	Arbetsstagarrepresentanter?.....	28
6.3	Styrelsesuppleanter?	31
7	Hur ska regeln om en jämn könsfördelning sanktioneras?	33
7.1	Behovet av sanktioner	33
7.2	Bör sanktioner föreskrivas i lagen eller kan börserna hantera eventuella överträdelser?.....	34
7.3	I vilka situationer bör sanktioner komma i fråga?.....	35
7.4	Jämn könsfördelning i styrelsen bör inte vara en behörighetsfråga	36
7.5	En sanktionsavgift bör införas.....	37
8	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	41
9	Konsekvenser	43
10	Författningskommentar	47
10.1	Förslaget till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)	47
10.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (1987:1245) om styrelserepresentation för de privatanställda	57
10.3	Förslaget till förordning om ändring i aktiebolagsförordningen (2005:559)	57

Sammanfattning

I promemorian föreslås en ändring av aktiebolagslagen som innebär att minst fyrtio procent av styrelseledamöterna i ett aktiemarknadsbolag ska vara av vardera kön. Avsikten är att lagändringen ska påskynda en positiv förändring av könsfördelningen både i fråga om styrelsen och andra ledande befattningar i näringslivet. Långsiktigt är målsättningen en helt jämn könsfördelning.

Arbetsstagarrepresentanter omfattas inte av regleringen. Det införs i stället en skyldighet för arbetsstagarorganisationerna att eftersträva en jämn könsfördelning när representanterna utses. De ska också samråda om hur en jämn könsfördelning uppnås.

Bolagsverket ska enligt förslaget ålägga ett aktiemarknadsbolag med en skev könsfördelning i styrelsen att betala en sanktionsavgift. Sanktionsavgiftens belopp beror på bolagets storlek, men ska vara lägst 250 000 kronor och högst 5 000 000 kronor. Ett bolag som inte heller följande räkenskapsår uppfyller kravet kan åläggas en ny sanktionsavgift.

Även bolag i vilka staten äger samtliga aktier föreslås omfattas av regeln om jämn könsfördelning.

Enligt förslaget ska bolagen ha en jämn könsfördelning i styrelserna senast vid de årsstämmor som hålls 2019.

1 Författningsförslag

1.1 Förslag till lag om ändring i aktiebolagslagen (2005:551)

Härigenom föreskrivs i fråga om aktiebolagslagen (2005:551) dels att 7 kap. 50 §, 27 kap. 2 § och 31 kap. 2 § och rubriken till 30 kap. ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas fyra nya paragrafer, 8 kap. 46 c § och 30 kap. 4–6 §§, samt närmast före 8 kap. 46 c § och 30 kap. 4 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 kap. 50 §

Om ett bolagsstämmebeslut inte har kommit till i behörig ordning eller på annat sätt strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen, får en aktieägare, styrelsen, en styrelseledamot eller den verkställande direktören föra talan mot bolaget vid allmän domstol om att beslutet *skall* upphävas eller ändras. Även den som styrelsen obehörigen har vägrat att föra in som aktieägare i aktieboken har rätt att föra en sådan talan.

Om ett bolagsstämmebeslut inte har kommit till i behörig ordning eller på annat sätt strider mot denna lag, tillämplig lag om årsredovisning eller bolagsordningen, får en aktieägare, styrelsen, en styrelseledamot eller den verkställande direktören föra talan mot bolaget vid allmän domstol om att beslutet *ska* upphävas eller ändras. Även den som styrelsen obehörigen har vägrat att föra in som aktieägare i aktieboken har rätt att föra en sådan talan.

Första stycket gäller inte ett bolagsstämmobeslut som strider mot 8 kap. 46 c §.

8 kap.

Jämn könsfördelning

46 c §

I styrelsen i ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige ska båda könen vara representerade enligt följande. Om bolaget har

1. högst tre av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas personer av båda könen,

2. fyra eller fem av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst två personer av vardera kön,

3. sex–åtta av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst tre personer av vardera kön,

4. nio av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst fyra personer av vardera kön,

5. fler än nio av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst 40 procent av vardera kön.

Första stycket gäller även i fråga om ett aktiebolag i vilket samtliga aktier ägs av staten och förvaltas av Regeringskansliet.

27 kap.

2 §

Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt vad som gäller om anmälan, *skall* Bolagsverket förelägga honom eller henne att yttra sig i frågan eller vidta rättelse inom viss tid. Detsamma gäller, om verket finner att det beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

1. inte har tillkommit i behörig ordning,
2. till sitt innehåll strider mot lag eller annan författning eller mot bolagsordningen, eller
3. i något viktigare hänseende är otydligt eller vilseledande formulerat.

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, *skall* anmälan skrivas av. En upplysning om detta *skall* tas in i föreläggandet.

Om det även sedan anmälaren har yttrat sig finns hinder för registrering som anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över, *skall* Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det, får dock verket ge den som har gjort anmälan tillfälle att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet.

Trots *bestämmelserna* i första–tredje styckena får ett bolagsstämmobeslut registreras, om det enligt 7 kap. 51 § första stycket inte längre är möjligt att föra talan mot beslutet.

Om den som har gjort en registreringsanmälan inte har följt vad som gäller om anmälan, *ska* Bolagsverket förelägga honom eller henne att yttra sig i frågan eller vidta rättelse inom viss tid. Detsamma gäller, om verket finner att det beslut som anmäls för registrering eller en handling som bifogas anmälan

Om den som har gjort anmälan inte följer ett föreläggande enligt första stycket, *ska* anmälan skrivas av. En upplysning om detta *ska* tas in i föreläggandet.

Om det även sedan anmälaren har yttrat sig finns hinder för registrering som anmälaren har haft tillfälle att yttra sig över, *ska* Bolagsverket vägra registrering. Om det finns skäl för det, får dock verket ge den som har gjort anmälan tillfälle att yttra sig på nytt innan beslut fattas i ärendet.

Trots första–tredje styckena får ett bolagsstämmobeslut registreras, om det enligt 7 kap. 51 § första stycket inte längre är möjligt att föra talan mot beslutet.

Första stycket 2 gäller inte ett beslut som strider mot 8 kap. 46 c §.

30 kap.

Straff och vite

Straff, vite och sanktionsavgift

Sanktionsavgift på grund av skev könsfördelning i styrelsen

4 §

Om ett aktiebolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige vid slutet av årsstämman inte har en jämn könsfördelning i styrelsen enligt 8 kap. 46 c §, ska bolaget betala en sanktionsavgift. Detsamma gäller i fråga om ett aktiebolag i vilket samtliga aktier ägs av staten och förvaltas av Regeringskansliet.

Bolagsverket beslutar om sanktionsavgift. Verket får avstå från att besluta om sanktionsavgift, om det framstår som uppenbart oskäligt att ta ut den.

5 §

Sanktionsavgiften ska fastställas till

– 250 000 kronor om bolaget har ett lägre börsvärde än 500 miljoner kronor,

– 500 000 kronor om bolaget har ett börsvärde mellan 500 miljoner kronor och två miljarder kronor,

– två miljoner kronor om